

บทที่ 4

การกำหนดกำลังผลิตไฟฟ้าสำรองและการขยายสายส่ง

โดยปกติระบบไฟฟ้ากำลัง จะต้องมีการผลิตมากกว่าความต้องการการใช้ไฟฟ้าอยู่จำนวนหนึ่ง เรียกว่ากำลังผลิตไฟฟ้าสำรอง ถ้ากำลังผลิตไฟฟ้าสำรองมีมากทำให้ต้องลงทุนสูง ระดับความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้าก็สูง ในทางกลับกัน ความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้ามีระดับต่ำ ผู้ใช้ไฟฟ้าจะเป็นผู้รับภาระความเสียหายที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดไฟฟ้าขัดข้อง ซึ่งอาจเกิดเมื่อกำลังผลิตไฟฟ้าสำรองมีค่าต่ำ ขนาดของกำลังผลิตไฟฟ้าสำรองจึงเป็นส่วนสำคัญต่อความเชื่อถือได้ของการทำงานของระบบบางส่วนหนึ่ง สำหรับกฎเกณฑ์การกำหนดกำลังผลิตไฟฟ้าสำรองจะแบ่งออกได้ดังนี้

1. กฎเกณฑ์ที่มาจากการตัดสินใจ (Deterministic Criteria)
2. กฎเกณฑ์ที่มาจากความน่าจะเป็น (Probabilistic Criteria)

ส่วนการขยายสายส่งนั้น จะขึ้นอยู่กับกำลังไฟฟ้าที่ไหลผ่านสายส่งและขนาดของสายส่งนั้น ว่ามีขนาดเหมาะสมหรือไม่ ในกรณีที่สายส่งนั้นมีกำลังไฟฟ้าไหลผ่านสูงมาก เมื่อเทียบกับขนาดของตัวสายส่ง เองนั้น นั้นหมายถึงระยะเวลาที่ควรจะมีการเพิ่มสายส่งเข้าสู่ระบบไฟฟ้ากำลัง ซึ่งเป็นหลักที่ใช้พิจารณาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำหรับการคำนวณกำลังไฟฟ้าที่ไหลผ่านสายส่งนั้นจะใช้วิธีโหลดโพลาร์ ซึ่งจะกล่าวไว้ในหัวข้อที่ 4.3

4.1 กฎเกณฑ์ที่มาจากการตัดสินใจ [1,2,3]

เกณฑ์การตัดสินใจในการกำหนดขนาดของกำลังผลิตไฟฟ้าสำรอง ได้มาจากการตั้งสมมติฐานขึ้นก่อนโดยพิจารณาถึงสถานะการทำงานของระบบจำนวนหนึ่ง เช่น โหลดและสภาวะที่เกิดการขัดข้อง เพื่อที่จะดูผลการปฏิบัติงานของระบบผลิต หรือ ระบบส่งพลังงานไฟฟ้า สถานการณ์เหล่านี้จะถูกพิจารณาเมื่อมีผลกระทบต่อการทำงานของระบบเท่านั้น เช่น ขณะที่มีการโหลดสูงพร้อม ๆ กับที่มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่สุดในระบบเกิดขัดข้อง โดยสมมติฐานที่ตั้งขึ้นจะถือว่าถ้าระบบสามารถทำงานได้เป็นปกติเมื่อเกิดเหตุการณ์รุนแรงที่ถูกกำหนดขึ้นก่อนได้แล้ว ระบบก็

สามารถทำงานได้เป็นปกติเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นกับระบบได้เช่นกัน

ข้อได้เปรียบของเกณฑ์การตัดสินใจนี้ คือ สถานะที่ทำการตรวจสอบมีอยู่จำนวนน้อย ส่งผลให้การตรวจสอบในแต่ละสถานะสามารถทำได้ง่ายและยืดหยุ่น แต่วิธีการดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้วางแผนเป็นปัจจัยสำคัญ สำหรับเกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้กำหนดขนาดของกำลังผลิตไฟฟ้าสำรอง สามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

4.1.1 การกำหนดกำลังผลิตสำรองด้วยกำลังผลิตของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าหน่วยที่สุดของระบบ

เป็นการกำหนดกำลังผลิตสำรอง ซึ่งจัดให้มีในระบบไว้เพื่อในกรณีที่ต้องหยุดซ่อม เครื่องกำเนิดไฟฟ้าหน่วยที่ใหญ่ที่สุดในระบบตามกำหนดเวลา 1 เครื่อง บางด้วยกรณีที่อาจมี เครื่องกำเนิดไฟฟ้าอีก 1 เครื่อง เกิดเสียหายกระทันหัน

วิธีการกำหนดกำลังผลิตสำรองดังกล่าวข้างต้นนี้มีความง่ายต่อการเข้าใจของบุคคลทั่วไป แต่ไม่ได้ครอบคลุมถึง ความเป็นไปได้ในกรณีต่างๆ อีกมากที่จะทำให้เกิดไฟฟ้าดับในระบบขึ้นได้บางส่วน เช่นโอกาสที่จะมี เครื่อง เสียพร้อมกันหลาย เครื่อง โอกาสที่จะต้องหยุดซ่อม เครื่องพร้อมกันหลาย เครื่อง เพราะมีจำนวน เครื่อง มากมาย เป็นต้น

4.1.2 การกำหนดให้กำลังผลิตสำรองมีเป็นร้อยละของความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของระบบ

การกำหนดให้มีกำลังผลิตสำรอง เป็นร้อยละของความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของระบบ เช่น กำหนดเป็น 15, 20, 25 หรือ 30% เป็นต้น เช่น ระบบไฟฟ้ามีความต้องการสูงสุด 4,000 เมกะวัตต์ ถ้าให้กำลังผลิตสำรองเป็น 20% ก็เท่ากับ 800 เมกะวัตต์

การกำหนดให้มีกำลังผลิตสำรอง เป็นร้อยละของความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของระบบนั้น ส่วนมากขึ้นอยู่กับขนาดของระบบไฟฟ้า ถ้าระบบไฟฟ้ามีขนาดเล็ก อาจต้องใช้วิธีกำลังผลิตสำรอง จากวิธีแรก คือคิดเป็นเครื่องใหญ่ที่สุดหยุดได้ 1-2 เครื่องก่อน แล้วเทียบกลับมาหา กำลังสำรอง เป็นร้อยละ ซึ่งจะเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงมากอาจจะ 30-50% ก็ได้ แต่ถ้าหากระบบไฟฟ้ามีขนาดใหญ่มากขึ้น ขนาดร้อยละของกำลังผลิตสำรองก็จะลดลงได้ เช่น ระบบไฟฟ้ามีความต้องการไฟฟ้าสูงสุด 10,000 เมกะวัตต์ ถ้ากำลังผลิตสำรองเท่ากับ 20% ก็จะมีถึง 2,000 เมกะวัตต์ ซึ่งอาจจะ

เพียงพอแล้ว เพราะขนาดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าใหญ่ที่สุดในระบบนั้นอาจจะเพียง เครื่องละ 900 เมกะวัตต์ การกำหนดกำลังผลิตสำรอง เป็นร้อยละของความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของระบบนั้น เป็นวิธีคำนวณได้ง่ายอีกวิธีหนึ่ง แต่ยังคงพึ่งพาการวิเคราะห์ และเทียบกับการกำหนดกำลังผลิตสำรองในวิธีที่ 1 อยู่เช่นกัน

4.2 กฎเกณฑ์ที่มาจากความน่าจะเป็น [1,3,4]

วิธีการกำหนดกำลังผลิตสำรองตามเกณฑ์การตัดสินใจนั้นเป็นวิธีที่เข้าใจง่ายแต่วิธีดังกล่าวไม่สามารถทราบได้ว่าระบบไฟฟ้ามีความเสี่ยงที่จะเกิดไฟฟ้าดับได้มากน้อยเพียงไร ซึ่งอาจจะมีความเชื่อถือได้ดีไม่เพียงพอ หรือ อาจจะดีเกินไป จึงนำเกณฑ์ความน่าจะเป็นมาใช้คำนวณระดับความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า โดยอาศัยค่า LOLE ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 2

ด้วยวิธีการกำหนดกำลังผลิตสำรองตาม 2 วิธีข้างต้น ไม่สามารถจะทราบถึงระดับความมั่นคง เชื่อถือได้ของระบบการผลิตพลังไฟฟ้า ซึ่งอาจจะทำให้ได้แผนการพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าที่มีระดับความมั่นคงไม่เพียงพอ หรืออาจจะดีเกินไป (ซึ่งหมายถึงมีการลงทุนมากเกินไป) ดังนั้นในปัจจุบัน จึงนิยมใช้วิธีการกำหนดกำลังผลิตสำรอง โดยใช้ในการคำนวณด้วยวิธีทางความน่าจะเป็นเพื่อกำหนดระดับความเชื่อถือได้ที่ต้องการ ระดับความมั่นคง เชื่อถือได้ของระบบผลิตโดยการคำนวณค่า LOLE ด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อหาจำนวนครั้ง หรือ เวลาที่เกิดโอกาสที่กำลังผลิตไฟฟ้าในระบบจะมีไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ไฟฟ้าถือว่าไม่สามารถสนองความต้องการไฟฟ้าได้ ซึ่งก็อาจจะเกิดผลตามมาคือ ต้องดับไฟฟ้าไปบางส่วน โดยวิธีการคำนวณความมั่นคงของระบบผลิตนี้จะกำหนดโดยจำนวนวัน (โดยเฉลี่ย) ใน 1 ปี ที่คาดว่ากำลังผลิตของระบบจะมีน้อยกว่าความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

การวางแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าโดยการคำนวณระดับความเชื่อถือได้ด้วยวิธี LOLE นี้เป็นวิธีที่นิยมแพร่หลายมากในการไฟฟ้าต่างๆ มีข้อดีที่ห้ระดับเปรียบเทียบได้ เช่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ๑ ชั่วโมง LOLE = 1 วัน/ปี ส่วนในระบบไฟฟ้าที่ใหญ่มากเช่นในสหรัฐ ๑ ชั่วโมง LOLE = 0.1 วัน/ปี เป็นต้น อย่างไรก็ตามค่า LOLE กับปริมาณกำลังผลิตสำรอง มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน คือ ถ้ากำลังผลิตสำรองมีมาก ค่า LOLE ก็ต่ำ (หมายถึงระบบการผลิตไฟฟ้าดี) แต่ถ้ากำลังผลิตสำรองมีน้อย ค่า LOLE ก็สูง (ระบบการผลิตไฟฟ้าไม่ดี)

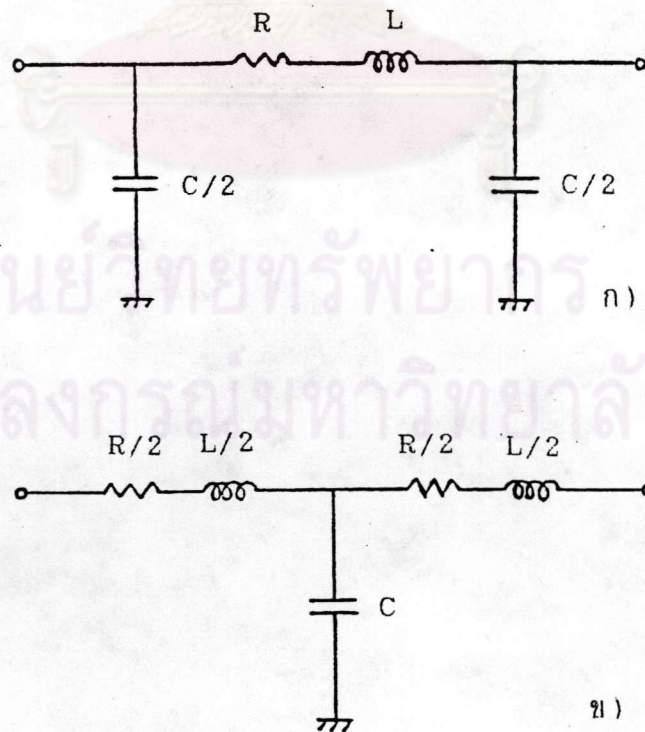
4.3 โหลดไหลว์กับการขยายสายส่งพลังงานไฟฟ้า [10]

โหลดไหลว์ที่ใช้นิวทอนนิธฉบับนี้เป็นการศึกษาการไหลของกำลังไฟฟ้า ในระบบไฟฟ้ากำลัง ขณะที่อยู่ในสภาวะการทำงานปกติ ผลที่ได้จากการศึกษาโหลดไหลว์โดยทั่วไปต้องการขนาดและมุมของแรงดันที่บัสต่างๆในระบบ กระแสที่ไหลในสายส่งทุกเส้น กำลังไฟฟ้าที่บัสและสายส่งทั้งกำลังไฟฟ้าจริง (Real Power) และกำลังไฟฟ้ารีแอกทีฟ (Reactive Power) แต่เพื่อให้สอดคล้องกับการคำนวณบทก่อน ๆ ซึ่งคิดเฉพาะกำลังงานจริง ค่าการไหลของกำลังไฟฟ้าในสายที่ใช้นิวทอนนิธฉบับนี้ จึงจะแสดงเฉพาะกำลังงานจริงด้วย

4.3.1 วงจรสมมูลขององค์ประกอบในระบบไฟฟ้ากำลัง

4.3.1.1 สายส่ง

สายส่งในระบบไฟฟ้ากำลังส่วนใหญ่จะแทนด้วยวงจรสมมูลของสายขนาดกลาง ซึ่งมีสองแบบคือ แบบพายน์ (π) และแบบที (T) ดังแสดงในรูปที่ 4.1 ก. และ ข.

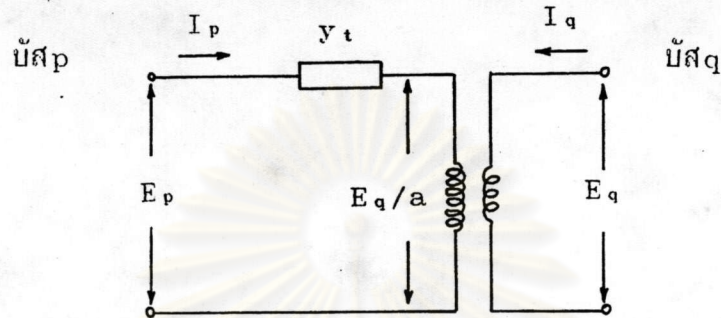

รูปที่ 4.1 ก) วงจรสมมูลของสายส่งขนาดกลางแบบพายน์
ข) วงจรสมมูลของสายส่งขนาดกลางแบบที (T)

4.3.1.2 หม้อแปลง

หม้อแปลงในระบบไฟฟ้ากำลังจะถูกแทนด้วยหม้อแปลงอุดมคติและแอดมิตแตนซ์

หรืออิมพีแดนซ์ ดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 วงจรสมมูลของหม้อแปลง

E_p, E_q เป็นแรงดันที่บัส P และ Q ตามลำดับ

a เป็นอัตราส่วนการแปลง (transformation ratio)

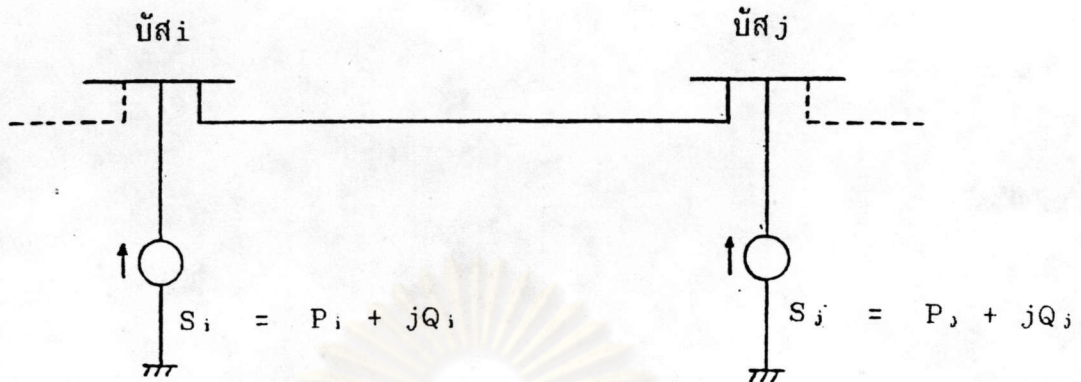
y_t เป็นแอดมิตแตนซ์ของหม้อแปลง

ส่วนบัสแอดมิตแตนซ์เมทริกซ์ของหม้อแปลง (bus admittance matrix) สามารถเขียนได้ดังนี้

$$[Y_{bus}] = \begin{bmatrix} y_t & -y_t/a \\ -y_t/a^* & y_t/a^2 \end{bmatrix} \quad (4.1)$$

4.3.1.3 เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและโหลด

เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและโหลดจะแทนด้วย bus power source ดังรูปที่ 4.3

รูปที่ 4.3 วงจรสมมูลของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและโหลด

โดยที่ $P_1 = P_{G1} - P_{D1}$ (4.2)

$Q_1 = Q_{G1} - Q_{D1}$ (4.3)

เมื่อ P_{G1} และ Q_{G1} เป็นกำลังไฟฟ้าที่ผลิตและกำลังรีแอกทีฟที่ผลิตที่บัส i ตามลำดับ

P_{D1} และ Q_{D1} เป็นโหลดจริงและโหลดรีแอกทีฟที่บัส i ตามลำดับ

P_1 และ Q_1 เป็น bus real power source และ bus reactive power source ที่บัส i ตามลำดับ

4.3.2 ชนิดของบัสในระบบไฟฟ้ากำลัง

บัสต่างๆในระบบไฟฟ้ากำลังสามารถแบ่งเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. บัสชนิดที่ 1 (Bus Type 1) หรือโหลดบัส (Load Bus) หรือบัส P Q บัสนี้ค่ากำลังไฟฟ้าจริงและค่ากำลังไฟฟ้รีแอกทีฟมีค่าคงที่ ซึ่งทราบค่า ส่วนขนาดและมุมของแรงดันบัสเป็นตัวแปรที่ไม่ทราบค่า

2. บัสชนิดที่ 2 (Bus Type 2) หรือบัสควบคุมแรงดัน (Voltage Controlled Bus) หรือ บัส P-V บัสนี้กำหนดให้ขนาดของแรงดันบัสและกำลังไฟฟ้าจริงที่ไหลเข้าสู่บัสมีค่าคงที่ ส่วนมุมของแรงดัน และกำลังไฟฟ้รีแอกทีฟที่ไหลเข้าสู่บัสเป็นตัวแปรที่ไม่ทราบค่า

3. บัสชนิดที่ 3 (Bus Type 3) หรือสลैคบัส (Slack Bus) หรือบัสอ้างอิง (Reference Bus) บัสนี้กำหนดให้ขนาดและมุมของแรงดันบัสมีค่าคงที่ ส่วนกำลังไฟฟ้าจริงและกำลังไฟฟ้รีแอกทีฟที่ไหลเข้าสู่บัสเป็นตัวแปรที่ไม่ทราบค่า

4.3.3 สมการการไหลของกำลังไฟฟ้า (Power Flow Equation)

สมการซึ่งบรรยายการทำงานของระบบไฟฟ้ากำลัง อาจเขียนในระบบอ้างอิงบัส (Bus Frame of Reference) ในรูปแอดมิตแตนซ์ คือ

$$I_{BUS} = Y_{BUS} E_{BUS} \quad (4.4)$$

โดยที่ I_{BUS} คือ เวกเตอร์ของกระแสที่ไหลเข้าสู่บัส
 Y_{BUS} คือ เวกเตอร์ของแรงดันบัสเทียบกับกราวนด์
 E_{BUS} คือ บัสแอดมิตแตนซ์เมตริกซ์

จะได้กำลังไฟฟ้าที่ไหลเข้าสู่บัส p คือ

$$P_p + jQ_p = E_p I_p^* \quad (4.5)$$

หรือ $P_p - jQ_p = E_p^* I_p$

โดย P_p คือ กำลังไฟฟ้าจริงที่ไหลเข้าสู่บัส p
 Q_p คือ กำลังไฟฟ้ารีแอกตีฟที่ไหลเข้าสู่บัส p
 E_p คือ แรงดันที่บัส p เทียบกับกราวนด์
 I_p คือ กระแสที่ไหลเข้าสู่บัส p

จากสมการ (4.4) สามารถกระจายเพื่อเขียนสมการของ I_p ได้ดังนี้คือ

$$I_p = \sum_{q=1}^n y_{pq} E_q \quad (4.6)$$

n คือ จำนวนบัสทั้งหมดของระบบไฟฟ้ากำลัง
 y_{pq} คือ สมาชิกตำแหน่ง (p, q) ของบัสแอดมิตแตนซ์เมตริกซ์

แทนค่า I_p ในสมการ (4.5)

$$P_p - jQ_p = E_p^* \sum_{q=1}^n y_{pq} E_q \quad (4.7)$$

สมการ (4.7) เรียกว่าสมการการไหลของกำลังไฟฟ้า (Power Flow Equation) ซึ่งมีลักษณะไม่เชิงเส้น ดังนั้นการวิเคราะห์สมการนี้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงต้องใช้วิธี อีเทอเรทีฟ (Iterative Method) แบบนิวตันราฟสัน (Newton-Raphson Method)

$$\text{โดยให้ } E_p = e_p + j f_p$$

$$\text{และ } y_{pq} = G_{pq} - j B_{pq}$$

จากสมการ (4.7) สามารถเขียนได้ดังนี้

$$P_p - jQ_p = (e_p - j f_p) \sum_{q=1}^n (G_{pq} - jB_{pq})(e_q + j f_q) \quad (4.8)$$

แยกจากสมการ (4.7) เป็นส่วนจริงและส่วนจินตภาพจะได้

$$P_p = \sum_{q=1}^n [e_p(e_q G_{pq} + f_q B_{pq}) + f_p(f_q G_{pq} - e_q B_{pq})] \quad (4.9)$$

$$Q_p = \sum_{q=1}^n [f_p(e_q G_{pq} + f_q B_{pq}) - e_p(f_q G_{pq} - e_q B_{pq})] \quad (4.10)$$

4.3.4 การศึกษาไหลตรีพลาร์โดยวิธีอีเทอเรทีฟของนิวตันราฟสัน

(Newton-Raphson Iterative Method)

การวิเคราะห์ไหลตรีพลาร์แบบนิวตันราฟสันเป็นวิธี เปลี่ยนสมการการไหลของกำลังไฟฟ้าให้อยู่ในลักษณะเชิงเส้น โดยวิธีเรดแทนคูล่าโค-ออร์ดิเนต (Rectangular Co-ordinate Method) สามารถเขียนได้ในรูปเมทริกซ์ดังนี้

$$\begin{bmatrix} \Delta P \\ \Delta Q \\ \Delta |E|^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} J_1 & | & J_2 \\ J_3 & | & J_4 \\ J_5 & | & J_6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta e \\ \Delta f \end{bmatrix} \quad (4.11)$$

โดยที่ P คือ ค่าความแตกต่างของกำลังไฟฟ้าจริงที่ไหลเข้าบัส ซึ่งคำนวณได้จาก

$$\Delta P = P_{กำหนด} - P_{คำนวณ} \quad (4.12)$$

Q คือ ค่าความแตกต่างของกำลังไฟฟารีแอกทีฟที่ไหลเข้าบัส ซึ่งคำนวณได้จาก

$$\Delta Q = Q_{กำหนด} - Q_{คำนวณ} \quad (4.13)$$

$\Delta |E|$ คือ ค่าของขนาดแรงดันที่เปลี่ยนแปลงจากการทำอิเทอเรทีฟ

[J₁] , [J₂] , [J₃] .. [J₆] คือสมาชิกจาโคเบียนเมทริกซ์ ซึ่งคำนวณได้

$$\text{จาก } I_p = C_p + jD_p = \sum_{q=1}^n (G_{pq} - j B_{pq})(e_p + j f_p) \quad (4.12)$$

สมการ 4.12 แยกเป็นส่วนจริงและส่วนจินตภาพจะได้

$$C_p = \sum_{q=1}^n (e_p G_{pq} + f_q B_{pq}) \quad (4.13)$$

$$D_p = \sum_{q=1}^n (f_p G_{pq} - e_p B_{pq}) \quad (4.14)$$

[J₁] สามารถคำนวณได้โดยหา $\frac{\partial P}{\partial e_q}$ จากสมการ (4.6) จะได้

$$\begin{aligned} \frac{\partial P}{\partial e_q} &= e_p G_{pq} - f_p B_{pq} & q = p \\ &= e_p G_{pp} - f_p B_{pp} + C_p & q = p \end{aligned} \quad (4.15)$$

[J₂] สามารถคำนวณได้โดยหา $\frac{\partial P}{\partial f_q}$ จะได้

$$\begin{aligned} \frac{\partial P}{\partial f_q} &= e_p B_{pq} + f_p G_{pq} & q = p \\ &= e_p B_{pp} - f_p G_{pp} + D_p & q = p \end{aligned} \quad (4.16)$$

[J₃] สามารถคำนวณได้โดยหา $\frac{\partial Q}{\partial e_q}$ จะได้

$$\begin{aligned} \frac{\partial Q}{\partial e_q} &= e_p B_{pq} + f_p G_{pq} & q = p \\ &= e_p B_{pp} + f_p G_{pp} - D_p & q = p \end{aligned} \quad (4.17)$$

[J₄] สามารถคำนวณได้โดยหา $\frac{\partial Q}{\partial f_q}$ จะได้

$$\begin{aligned} \frac{\partial Q}{\partial f_q} &= -e_p G_{pq} + f_p B_{pq} & q = p \\ &= -e_p G_{pp} + f_p B_{pp} + C_p & q = p \end{aligned} \quad (4.18)$$

$$\text{จาก } |E_p|^2 = |e_p|^2 + |f_p|^2 \quad (4.19)$$

[J₅] สามารถคำนวณได้โดยหา

$$\begin{aligned} \frac{\partial |E_p|^2}{\partial e_q} &= 0 & q = p \\ &= 2E_p & q = p \end{aligned} \quad (4.20)$$

[J₆] สามารถคำนวณได้โดยหา

$$\begin{aligned} \frac{\partial |E_p|^2}{\partial f_q} &= 0 & q = p \\ &= 2f_p & q = p \end{aligned} \quad (4.21)$$

Δe คือ ค่าของแรงดันจริงที่เปลี่ยนแปลงจากการทำอิเทอเรทีฟ

Δf คือ ค่าของแรงดันจินตภาพที่เปลี่ยนแปลงจากการทำอิเทอเรทีฟ

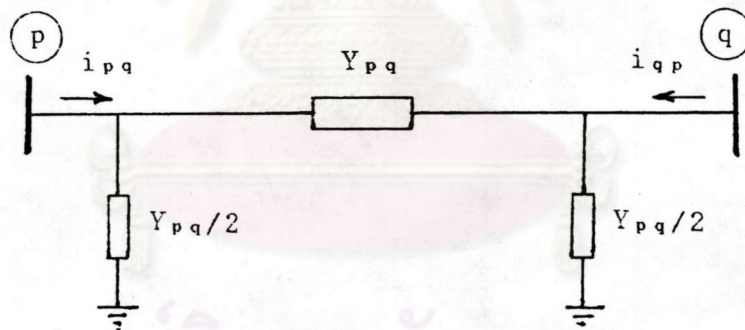
$$\text{โดย } e^{k+1} = e^k + \Delta e^k \quad (4.22)$$

$$f^{k+1} = f^k + \Delta f^k \quad (4.23)$$

จากสมการ (4.15) ถึง (4.21) สามารถคำนวณ $[J_1]$ ถึง $[J_6]$ ได้ ดังนั้นจะคำนวณ Δe และ Δf ได้ตามสมการ (4.11) และอาศัยสมการ (4.22) และ (4.23) หา e^{k+1} และ f^{k+1} ได้ จากนั้นทำการคำนวณซ้ำจนกระทั่งค่า ΔP , ΔQ และ ΔE ทุกตัวมีค่าน้อยกว่าที่กำหนดจึงหยุดการคำนวณ

4.3.5 กำลังไฟฟ้าที่ไหลในสายส่งไฟฟ้า

พิจารณาสายส่งไฟฟ้าที่เชื่อมระหว่างบัส p และ บัส q ดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.4 แสดงวงจรสมมูลของสายส่ง กระแสที่ไหลจากบัส p ไปบัส q ให้เป็น i_{pq} หาได้จาก

$$i_{pq} = (E_p - E_q) Y_{pq} + E_p Y_{pq}/2 \quad (4.22)$$

โดยที่ Y_{pq} คือ แอดมิทแตนซ์ของสายส่ง (Line Admittance)

Y_{pq} คือ ค่าลายน์ชาร์จ์ของสายส่ง (Line Charging)

ดังนั้น กำลังไฟฟ้าที่ไหลจากบัส p ไปยังบัส q จะหาได้จาก

$$P_{pq} - jQ_{pq} = E_p i_{pq}$$

หรือ
$$P_{pq} - jQ_{pq} = E_p (E_p - E_q) Y_{pq} + E_p E_p Y_{pq}/2 \quad (4.23)$$

งานทำนองเดียวกันกำลังไฟฟ้าที่ไหลจากบัส p ไปยังบัส q จะหาได้จาก

$$P_{qp} - jQ_{qp} = E_q (E_q - E_p) Y_{qp} + E_q E_q Y_{qp}/2 \quad (4.24)$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย